

שְׁמֵהּ

הַמִּשְׁמָחָה הַזֶּה
הַמִּשְׁמָחָה הַזֶּה

הַמִּשְׁמָחָה

וְהַמִּשְׁמָחָה הַזֶּה הַמִּשְׁמָחָה הַזֶּה

- א קליקע פון עמי הארצים און בעלי מכזבים פראבירן ארויפצושמירן
א לעכערליכע סקאנדאל אויף די שחיטה המהודרת אין קרית יואל.

- די קליקע הייבט ארויס די רוח הקודש פון זייער שטעקן וואס האט
שוין פון פאראויס געזעהן דעם פראבלעם.

- די קליקע דערקלערט אז מוסיף זיין בחומרות איז געווען קעגן די
דעת תורה פון די רבי זי"ע, בעל דברי יואל.

- די קליקע איז גרייט מוציא לעז זיין אויף הונדערטער טויזענטער
אידן וואס זוכן מהדר זיין בכשרות און קויפן דייקא די פלייש בהשגחה
אדמו"ר מסאטמאר שליט"א.

- די שאנדפולע עלילה ווערט הילכיה אפגעווארפן נאכן זיך באקענען
מיט די קלארע פשוטע פאקטן.

- די עלילה ווערט צוגעצייכנט אלס נקמה אויף דעם נייעם שחיטה
המהודרת וואס איז נתחנך געווארן אין טעקסאס, ווי אויך אוועקצונעמען
זייער בושה נאכן געצווינגען ווערן זיך צו שטעלן דעם היינטיגן טאג צו
דין תורה.

- עלילה קומט בזמן ווען זייער אייגענע יאטקעס זענען זיך פורש
פונעם רצון מייסדה צו נוצן בלויז שטיין זאלץ, און שטייען אונטער גאר
א פארנעפעלטע השגחה.

אגרות ראשונות

אן אנאנימע בריוו

וואס 'דעקט אויף'

א חשש אויפן

בית השחיטה המהודרת

אין קרית יואל

לכבוד שלומי אמוני ישראל די בכל אתר ואתר,

היות עס איז לעצטנס נתגלה געווארן א שוידערליכער שערורי' אינערהאלב אונזער היימישער שחיטה דא אין קרית יואל, און א גרויס טייל פונעם ציבור איז דערווייל נאך נישט באוואוסטזיניג דערצו, שפיר איך א פליכט צו ערקלערן פאר אייך וואס איז פארגעקומען און ווי אויך וואס זענען די שריט וואס ברויכן אונטערגענומען ווערן אין די טעג ביז עס וועט נתברר ווערן דעם פונקטליכער הלכה'דיגער שטאנדפונקט.

פאר די וואס ווייסן נאך בכלל נישט אז עפעס האט פאסירט, וועל איך צוערשט אראפברענגן דברים כהווייתן, דעם סדר השתלשלות הדברים, וויאזוי עס איז ליידער בעוה"ר אנטדעקט געווארן דאס אומגלויבליכער ביטערער פאקט אז דער שחיטה דא אין קרית יואל האט ליידער פארקויפט טריפה פלייש מיום הווסדה און מיר אלע זענען בעוה"ר נכשל געווארן מיט בשר טריפה ר"ל.

די שערוריה האט זיך אנגעהויבן פאר תשעה באב, ווען א חשוב'ער רב פון די "חבורה" פלייש פון לעיקוואד האט באזוכט אינעם בית השחיטה דא אין קרית יואל, צוליב וואס די פירמע "חבורה" נעמט אירע עופות פון אונזערע שחיטה המהודרת דא אין שטעטל.

דער רב, הרה"ג ר' ארי' קארשינסקי שליט"א, וועלכעראיז גוט באהאווענט נאך פונדערהיים פון רוסלאנד אין די מעטאדן פון בודק זיין דעם צומת הגידין, פלעגט שוין יארן לאנג האלטן דרשות און מעורר זיין איבער דעם ענין פון די וויכטיגקייט פון אונטערזוכן דעם צומת הגידין אזוי ווי עס ווערט געברענגט אין די הלכה און ווי מען פלעגט זיך פירן אין אלע דורות.

זייענדיג ביי די שחיטה דא אין קרית יואל, האט דער רב הנ"ל שליט"א אונטערזוכט צענדליגע עופות אויפן ארט, און עס איז אים שווארץ געווארן פאר די אויגן זעענדיג ווי איבער צוואנציג פראצענט פון די עופות זענען טריפה!

דער רב האט אין אנהויב פרובירט זיך בארואיגן און טראכטן אז אפשר איז דאס א מקרה וואס האט זיך צופעליג אזוי געטראפן, און איז במשך פון עטליכע טעג געזעצן אין די בית השחיטה דא אין קרית יואל, אבער דער ווייטאגליכער פאקט איז געווארן בלויז מער און מער ווייטאגליך און שוידערליך.

ווי עס שטעלט זיך ליידער אויס, ציט זיך דער פראבלעם שוין נישט פון היינט, נאר ליידער ליידער זינט דעם גרינדונג פון די בית השחיטה, ווערן די עופות געקויפט פונעם זעלבן פלאץ.

דער רב האט באלד אלארמירט דעם חשובן מרא דאתרא שליט"א און די דיינים דא אין קרית יואל, און ווי פארשטענדליך האט זיך געשאפן א גרויס פארלעגנהייט וויבאלד לויט די הלכה איז גאר מעגליך אז די אלע פליישן וואס ליגן שוין פארפאקט אין די פריזערס אין צענדליגע אידישע הייזער דארפן געווארפן ווערן אין מיסט און טארן נישט געגעסן ווערן.

דערווייל, ליגט א פליכט אויף יעדן איד צו זיך פארבינדן מיט זיין רב, און מברר זיין וויאזוי זיך צו פירן ווייטער, הן לגבי די פלייש וואס זענען א ספק טריפה, הן לגבי די טעפ צו כשר'ן און אזוי ווייטער.

פאלגענד זענען די טעלעפאן נומערן פון די דיינים:

הרה"ר ר' געציל בערקאוויטש: 845-783-8718

הרה"ר ר' שמעון משה וואלדמאן: 845-783-7603

הרה"ר ר' יצחק מאנדעל: 845-783-8292

הרה"ר ר' אריה ראזענפעלד: 845-783-8790

הרה"ר ר' שמואל דוד סאקס: 718-387-8910

אגרות שניות

עס ווערט שוין

נבילה

וטריפה

חמש!!

לכבוד שלומי אמוני ישראל די בכל אתר ואתר,

היות עס איז לעצטנס נתגלה געווארן א שוידערליכער שערורי'אנערהאלב אונזער היימישער שחיטה דא אין קרית יואל, און א גרויס טייל פונעם ציבור איז דערווייל נאך נישט באוואוסטזיג דערצו, שפיר איך א פליכט צו ערקלערן פאר אייך וואס איז פארגעקומען און ווי אויך וואס זענען די שרית וואס ברויכן אונטערגענומען ווערן אין די טעג ביז עס וועט נתברר ווערן דעם פונקטליכער הלכה'דיגער שטאנדפונקט.

פאר די וואס ווייסן נאך בכלל נישט אז עפעס האט פאסירט, וועל איך צוערשט אראפברענגן דברים כהוייתן, דעם סדר השתלשלות הדברים, וויאזוי עס איז ליידער בעה"ר אנטדעקט געווארן דאס אומגלויבליכער ביטערער פאקט אז דער שחיטה דא אין קרית יואל האט ליידער פארקויפט טריפה פלייש מיום הווסדה און מיר אלע זענען בעה"ר נכשל געווארן מיט בשר טריפה ר"ל.

די שערוריה האט זיך אנגעהויבן פאר תשעה באב, ווען א חשוב'ער רב דער רב, הרה"ג ר'ארי' קארשנסקי שליט"א פון די "חבורה" פלייש פון לענקוואד האט באזוכט אינעם בית השחיטה דא אין קרית יואל, צוליב וואס די פירמע "חבורה" נעמט אירע עופות פון אונזערע שחיטה המהודרת דא אין שטעטל

זייענדיג ביי די שחיטה אין קרית יואל, האט דער רב הנ"ל שליט"א אונטערוואכט צענדליגע עופות אויפן ארט, און עס איז אים שווארץ געווארן פאר די אויגן זעענדיג אז די עופות זענען נבילה ממש, קיינמאל נישט געווארן גע'שטח'ן רח"ל. די שוחטים דארט זענען מאכיל נבילות ממש, ממש א נאך א פינקעל פרשה, נאר דאסמאל אין קרית יואל, נישט אין מאנסי

דער חשוב'ער רב האט אויפגעהויבן אן אלארעם און זיך גענומען שרייען הויך, נבילה דאורייתא, עס איז קיינמאל גע'שטח'ן כדין! אבער די באנדיטן דארט האבן אים ארויסגעווארפען מיט געוואלד.

דער רב האט באלד אלארמירט דעם חשובן מרא דאתרא שליט"א און די דיינים דא אין קרית יואל, און ווי פארשטענדליך האט זיך געשאפן א גרויס פארלעגנהייט וויבאלד לויט די הלכה איז גאר מעגליך אז די אלע פליישן וואס ליגן שוין פארפאקט אין די פרויערס אין צענדליגע אידישע הייזער דארפן געווארפן ווערן אין מיסט און טארן נישט געגעסן ווערן.

דערווייל, ליגט א פליכט אויף יעדן איד צו זיך פארבינדן מיט זיין רב, און מברר זיין וויאזוי זיך צו פירן ווייטער, הן לגבי די פלייש וואס זענען א ספק טריפה, הן לגבי די טעם צו כשר'ן און אזוי ווייטער.

ביטע רופט אן די דיינים פון קרית יואל און מאכט א ויצעקו:

הר"ר שמעון משה וואלדמאן שליט"א 845-783-7603

הר"ר יצחק מאנדעל שליט"א 845-783-8292

הר"ר ארי' ראזענפעלד שליט"א 845-783-8790

רוח הקודש!

אן אימערל ווערט

ארויסגעשיקט ווי ענגלישע

פראפעסארן באוואונדערן די

רוה"ק פונעם שטריק און

דעקלערן אז די רבי זי"ע

איז געווען קעגן מהדר

זיין בכשרות (עפ"ל)

From: Talmidai Rabainy <talrabny@gmail.com>,

Date: Wed, Aug 5, 2009 at 12:24 PM

Subject: KJ Shchita - Can we trust him?

Rabainy Shlita never wanted an own Shchita, 1 of the reasons was that we should not have this problem with Hafsed Meriba and then have to “deal” with those chicken that was Paskent Le’Heter - For sure not to give it to the Bnei Kehilah. KJ Shchita was full of Shallos from day 1, many of them that are Treifa even with Hefsed Meriba vd”l.... Many of them were Quietly Shot Down and.... - Why change the Shchita of Gasos? Our Rabonim are asking what is the Benefit of Minaachaas? Especially those which are circled in seconds with machines, Doctors had determent very big Shaalediga change in the Beheimos that are turned over by this machine... and why change something that is good and established by our Gedolai Hador Hakodem? And can you trust anything with those KJ team while aron is their rosh? Don’t you remember their 1st year Matzoh Bakery? that KJ Dayen Rav Getzel Shlita didn’t even give on it the Hashgocha vd”l... The next year he went to Arizona, he will make it better.....? Can you trust this guy? What else can he do to wake you up?

א חומרא

א סקאנדאל

וויאזוי נארישע ע"ה

האבן פארטוישט א

חומרא אויף

נבילות וטריפות

די

פשוטע

פאקטן

איידער מען גייט צו די פאקטן דארף מען קודם קלארשטעלן די טרוקענע פאקטן בקיצור:

ס'איז נישטא ב"ה קיין שום פראבלעם מיט די טשיקענס פון בית השחיטה!

"נישט" אז ס'איז געווען אמאל א חשש טריפה ח"ו. "נישט" אז ס'איז דא געווען אפילו איינמאל א מיעוט המצוי וואס מ'דארף עפ"י הלכה בודק זיין. נאר די בית השחיטה קרית יואל האט "יא" אנגענומען א נייע חומרא פון בודק זיין די צומת הגידין, א חומרא וואס איז נאך קיינמאל נישט נוטיג געווען על אדמת אמעריקע!

אלדא, די פאקטן זענען אזוי:

ס'איז דא פיר סימנים וויאזוי מ'קען דערקענען אויב די צומת הגידין פון א טשיקן איז געווען צוריסן מחיים בעפאר מ'שניידט עס אויף:

(1) אויב די פולקע איז קרום אויף ארויף (אזויווי א נייע לבנה).

(2) אויב ס'איז קרום אויף אריין.

(3) אויב ס'האט א אראנזשליכע קאליר.

(4) אויב מ'פילט אז די פלייש איז אפגעטיילט פונעם ביין (אזויווי א צובראכענע פינגער שפירט זיך).

אין פאל מ'טרעפט איינס פון די פיר סימנים דאן שניידט מען אויף די פולקע, און א בודק מומחה קען באלד זען אויב דער שניט אין די גידין קומט פונעם מעסער, אדער ס'איז שוין געווען צוריסן פון פריער, וואס דאן איז דער טשיקען טריפה.

עפ"י הלכה דארף מען בודק זיין נאר א ספק טריפה וואס איז א מיעוט המצוי. א מיעוט שאינו מצוי דארף מען נישט - און לויט טייל פוסקים טאר מען נישט - בודק זיין. ס'איז א גרויסע מחלוקה וויפיל הייסט א מיעוט המצוי, די אנגענומענע מיינונג איז אז צען פראצענט, אדער איינס פון צען, הייסט א מיעוט המצוי. דאס איז געבויט אויף א באקאנטע תשובה אין משכנות יעקב.

דער פראבלעם פון "צומת הגידין" איז אלעמאל געווען אנגענומען אז ס'איז א מיעוט שאינו מצוי און מ'דארף נישט בודק זיין, סיי אינדערהיים, ווי אויך דא אין אמעריקע. אין אר"י האט הגאון האדיר ר' מאיר בראנדסדארפער זצ"ל מיט יארן צוריק באשלאסן אז ס'איז יא א מיעוט המצוי און מ'זאל עס יא בודק זיין, אבער דא אין אמעריקע האט מען ווייטער אנגענומען אז ס'איז א מיעוט שאינו מצוי (דער מציאות אין דעם ענין איז אנדערש אין יעדן פלאץ).

אין די מהודר'דיגן בית השחיטה אין קרית יואל האט מען אויך פון די ערשטע מינוט אנגענומען דעם פאקט אז ס'איז א מיעוט שאינו מצוי, און במילא נישט בודק געווען דערפאר.

ווען חסידי באיאן האט אנגעהויבן צו קומען אהין שחט'ן האט איינער פון זייערע מוצי"ם, הרה"ג ר' יצחק ביסטריצקי שליט"א, באשלאסן אז ער וויל יא בודק זיין די צומת הגידין. נאך בערך א האלב יאר וואס ער האט בודק געווען און גארנישט געטראפן האט ער אויפגעהערט בודק צו זיין.

מיט אפאר חדשים צוריק, נאך וואס רובאשקין האט זיך ליידער צוגעשפארט, האט איינער פון זייערע לאנגיאריגע משגיחים, הרה"ג ר' ארי' קארשינסקי שליט"א, א רוסישער תלמיד חכם וואס איז א שטארקער בקי אין הל' בדיקה, בפרט אין צומת הגידין, אנגעהויבן געבן די השגחה פאר די לעיקוואודער שחיטה אין קר"י. ער פלעגט כסדר בודק זיין א געוויסע צאל פון די טשיקענס יעדע אנהויב שיפמענט, און אויב מ'האט געזען אז דער שיפמענט איז ריין האט מען נישט בודק געווען די איבריגע. (לעיקוואוד קויפט פון קרית יואל יעדע וואך 70 טויזענט עופות דאס איז פראדוקציע פון 2 טאג. יעדע וואך מאנטאג און דינסטאג איז הרב ארי' קארשינסקי דארט און איז דער משגיח פאר די לעיקוואוד'ער ארדערס.)

מיט אייניגע חדשים צוריק, האט הרב קארשינסקי געטראפן אז ס'איז שטארק פארמערט געווארן די צאל פון טריפה'נע צומת הגידין ביי די טשיקענס - אפילו דאן איז עס אויך נישט געווען קיין מיעוט המצוי. ביי איינע פון די פעלער ווען מ'האט געטראפן די "פילע" טריפה'נע עופות, איז געווען ארום ניינציג פון זעקס טויזנט! ווייניגער ווי אנדערטהאלבן פראצענט - און ער האט

אנגעהויבן אלארמירן אז דער מצב איז ערגער געווארן.

ווי נאר כ"ק רבינו שליט"א, דער דיין שליט"א, און דער בעל מכשיר הגאון ר' משולם פאלאטשעק שליט"א, זענען געוואויר געווארן פונעם פראבלעם, האבן זיי באלד באפוילן אז מ'זאל בודק זיין דעם אנהייב פון יעדן שיפמענט, ווי די הלכה אין אזוינע פעלער. זעלבסטפארשטענדליך אז דער בית השחיטה האט באלד אזוי געטון, און יעדן טאג האט מען בודק געווען דעם אנהייב פון יעדן שיפמענט אין בית השחיטה.

הארט איידער די רבי שליט"א איז אוועק געפארן אויף אפרוה קיין ניו העמפשיר איז פארגעקומען נאך א מיטונג בבית רבינו צוליב וואס די פראבלעם האט זיך נאכמער פארשטערקערט אין איז געווארן עפטער מיט יעדן טאג וואס איז פארביי. ביי יענעם דיצונג איז באשלאסן געווארן אז ביז דער פראבלעם גייט נישט אוועק, זאל מען בודק זיין יעדעס איינציגע עוף ממש און זיך נישט מער פארלאזן אויף באקוקן בלויז דעם אנהייב פונעם שיפמענט.

עס דארף אבער באמערקט ווערן אז מען רעדט נאכאלץ פון בלויז 5 ביז 7 פראצענט ביי וועלכע עס טרעפט זיך דעם פראבלעם. עס איז ווייניגער ווי די דערמאנטע 10 פראצענט וואס זאל דאס מאכן א מיעוט המצוי. דאך האט רבינו שליט"א פארלאנגט דעם הידור און מען באקוקט אלע עופות צו זיי האבן נישט דעם פראבלעם.

דער בית השחיטה פון קרית יואל האט זיך פארבינדן מיט א גרויסן וועטערינאר ער זאל דערגיין וואס דא האט פאסירט. ער האט אונטערזוכט די טשיקענס אינעם פארעם און קלערט אז ס'קומט פון א באקטעריע וואס האט זיך אריינגעכאפט אין זייער עסן. מ'האט יעצט געטוישט זייער עסן, און ביז א צוויי וואכן וועט מען האפנטליך וויסן בעסער וואס דער פראבלעם איז (ווער ס'איז באקאנט ווייסט אז געווענליכע עופות זענען אלט פון זעקס ביז אכט וואכן ווען מ'שחט זיי, און במילא דארף מען נאך איבערווארטן ביז מ'וועט קענען וויסן פונקטליך).

איבריג צו זאגן אז נישט אין מאנטרעאל, נישט אין מיעל מארט, נישט ביי ווילאנד און נישט ביי עמפייער, צי אינטערנעשאנעל צי דזשי ענד דזשי איז מען בודק די פיסלעך, כאטש אז עס איז גאנץ מעגליך אז ביי זיי איז דא דעם פראבלעם און ווער ווייסט צו עס איז אויך דארט א מיעוט שאינו מצוי.

הרב קארשינסקי איז אין קרית יואל בית השחיטה יעדע וואך, און וועט אי"ה זיין קומענדיגע וואך אויך, און האט שארף פארדאמט דעם שענדליכן עלילה.

איך שיהי', ס'איז קלאר אז די גאנצע שערוריה, וואס איז אנטשטאנען אין זעלבן טאג וואס ס'איז באקאנט געווארן

אז רבינו שליט"א איז אין טעקסאס, קומט מיטן בלויזן ציל פון פארזיכערן אז אידן זאלן זיך אפהאלטן פון קויפן די מהודר'דיגסטע פלייש וואס איז דא צו באקומען אין אמעריקע. די שנאת עם הארץ לת"ח האט זיי פשוט ארויסגענומען פון גלייך געוויכט צו פארוואנדלן א חומרא אין א סקאנדאל.

ורוח הקודש אומרת 'כן ירבה וכן יפרוץ!'

יאכלו ענוים וישבעו

דברי הרב

די רעאקציע

פון הרב

קארשינסקי

שליט"א

צום בלבול

**מדברי הרב קארשינסקי שליט"א לבעל חנות
בשר בברוקלין ששאל אותו אודות העלילה:**

**"איך בין פשוט שאקירט אז מען
פארשפרייט אזעלכע בילבולים אין
מיין נאמען. איר זאלט וויסן אז די בית
השחיטה פונעם סאטמאר רב איז אין
דוגמתו! ברוחניות און אפילו בגשמיות.
איך זאג אייך, עס איז מיר אן עונג רוחני
יעדעס מאהל איך קום אהין און זעה
דעם הערליכן סיסטעם וואס איז דארט
איינגעשטעלט. די אלע וואס זענען
מפיץ שקרים דערויף זענען מוציא לעז
אויף ערליכע אידן ומדקדקים בכשרות
ועתידים ליתן את הדין!"**

פֿער הבלבול

וואס האט זיי

געצווינגען

אויפצוקומען

מיט דעם

דינלאזן בלבול?

א געוועזענע שו"ב מחשובי קהלתינו שיחי' דרוקט אויס זיין וואונדער און ווייטאג איבער די כת ע"ה

”איך שטיי און איך שטויז וויאזוי א קליקע עמי הארצים קענען אזוי מיאוס פארפארן. אנשטאט ארויף קוקן א חומרא וואס מען האט איינגעפירט צו באקוקן די צומת הגידין אפילו עס איז נאך אלץ א מיעוט שאינו מצוי, פארוואנדלט מען א חומרא אין א סקאנדאל!

הישמע כזאת, אז מהדר זיין בכשרות מיינט ח”ו נבילות וטריפות?! האלט שוין די שנאת עם הארץ לתלמוד חכם ביי אזא עקסטרעמע מדריגה?!

נאכמער, אין די צייט וואס דער היגע בית השחיטה האלט שוין ב”ה ביים ארויסקריכן פון דעם פראבלעם, האבן די יעניגע נאך ניטאמאל אנגעהויבן קעיר צו נעמען אויף דעם זעלבן פראבלעם וואס איז גאנץ מעגליך אויך געווארן ביי זייער איינגענע שחיטות אין די אנדערע פלאנעטן!!

די ריכטיגע תירוץ דערצו איז אז וויבאלד זייער גאנצע פלייש השגחה בכלל איז שטארק צווייפלהאפטיג און איז אויך נאר ממליחה ואיליך, דעריבער איז נישטא קיינער וועלכע זאל דאס נעמען אין די האנט און מתקן זיין. אנשטאט, זוכן זיי צו באשמיצן אנדערע און מיט דעם פארדעקן זייער שאנדע פון זיך פורש זיין מדרכי רבותינו זי”ע בנוגע די שטיין זאלץ.

ברוך הוא אלוקינו, וואס האט אוועק גענומען פון אונז די אלע פוחזים ורקים און האט אונז געגעבן דעם הייליגן רבי’ן שליט”א וואס לא ינוח ולא ישקוט ביז ער שטעלט אוועק דעם שחיטה אויפן העכסטן מדריגה וואס איז מעגליך, סיי די עופות און סיי די גסות, אשרינו!

פאר די יעניגע איז נאר שייך איין זאך צו זאגן. אנשטאט מקיים זיין דעם הקנאה והתאווה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם, וואס ווערט אצינד בפנינו נתקיים, זאלן זיי ליבערשט מקיים זיין דעם קנאת סופרים תרבה חכמה און מתקן די כשרות ביי זייערע בוטשערס וואס איז אצינד בשפל המצב”

ביאור

החומרא

די פולמוס

איבער

צומת הגידין

בארץ ישראל

דף הקהילה

יו"ל ע"י מפעל דף הקהילה שע"י קהל "תולדות אברהם יצחק" בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הרב עמרם פרענקל

פניני הדף

מילתא דתמיהא מידכר

דכירי / עה ע"ב

וע"ד הלצה על פי מה שנראה לי שנולד לן זה מנהג לחדש חידושים יותר מדאי, וכל אחד בונה במה לעצמו זה בכה וזה בכה, אפשר לחפש לן זכות שגדרו כן גאוני קדמונינו ז"ל שראו שכחה שגוברת בעו"ה בעולם ואי אפשר לאוקמא גירסא.

אכן על ידי החידושים בכל דף ועמוד על ידי זה זוכר הכל ומילתא דתמיהא מידכר דכירא, והנסיון מעיד לנו על זה ויודע אני בעצמי, וא"כ אף אם החידוש אינו נכון כל כך, מ"מ מועיל לשכחה כנ"ל.

חת"ס שבת דף קמ

ארייך מנו שמואל / עו ע"ב

ומצאתי משם גדול שחבר ספר אלף המגן ששמואל נקרא ארייך על שם שהארי מלך בחיות כן שמואל בדינין ויש אומרים לפי שהיה ארוך וי"א לפי שהיה שמואל רופא ע"ש אעלה ארוכה לך וי"א שהוא לשון אדרתא שהוא לשון אדנות וממשלה עכ"ל.

בנימין זאב סי' קנד

התורה חסה / עו ע"א

הן אמת שבימי חורפי לא דקדקתי באלה (=הלכות תולאים) ואסרתי הכל, וכן שמעתי וראיתי מהרבה גדולים שאוסרים ואע"פ שהיה הפסד מרובה וגם צורך יו"ט, אכן עתה שמתי על לבי מאמרם ז"ל התורה חסה על ממונם של ישראל ואם באו להחמיר לעצמם, אבל לאחרים אין ראוי להחמיר שלא מן הדין ולילך בחושך.

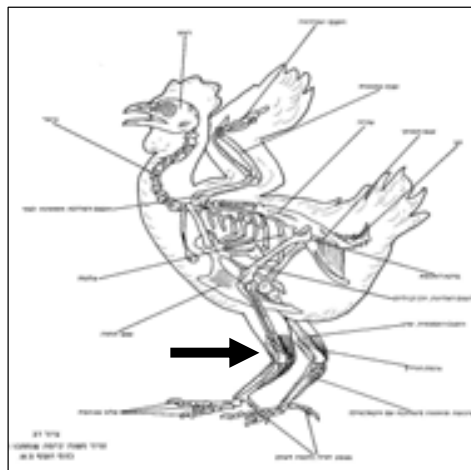
שו"ת הב"ח החדשות סימן כג

הפולמוס בענין צומת הגידין

חידושו של ה"קנה בשם" שהסעייר בשעתו את עולם הרבנות

בעופות שיתסר חוטי הוו אי פסיק חד מינייהו טריפה (חולין עו ע"ב)

השבוע למדנו בסוגיית הגמרא בענין צומת הגידין בעוף שלעוף יש ט"ז גידין ואם נפסק אחד הגידים הוי טריפה, וכן נפסק בשו"ע [י"ד סי' נו סעי' ז-ח] "צומת הגידין בעוף הם בעצם האמצעי כמו בבהמה והם ט"ז ואם נפסק רובו של אחד מהם טריפה".

מקום צומת הגידין בעוף

הרמ"א - אנו אין בקיאים בבדיקת צומת הגידין בעוף:

ובסעיף ט' כתב הרמ"א "ואנו אין בקיאים בבדיקת צומת הגידין של עוף משום דקשה לבדוק ובקל הוא נטרף ולכן בכל מקום דאיכא מכה במקום צומת הגידין אפילו אינו אלא רק נפוח ונצרר הדם מאחר שהיה צריך בדיקה ואין אנו בקיאים בעוף הוא טריפה".

מין חולי הגורם לפסיקת הגיד:

לפני יותר משלושים שנה נתעורר השאלה בענין צומת הגידין בעופות דהיו הרבה עופות שנפסק הגיד שלהן, וזוהי מין חולי הנקרא "דלקת מיתרים נגיפית" הפוגעת בעיקר בגיד העב ולפעמים מנתקת אותו, מחלה זו נגרמה ע"י אחד מג' דברים הגורמים לפסיקת הגיד: א. חוסר ויטמינים במזון העופות. ב. עמידה של העופות במצב שאינו נוח להם (סוללות וכדומה). ג. פיטום יתר הגורם להכבדה על הרגלים. [וכך עושים היום ברוב המשחטות, וגידול העופות הוא כל כך מהר, לדוגמא, עוף שגדל באופן טבעי בד' עד ה' חדשים, גדל היום באופן מלאכותי, ע"י פיטום בד' עד ו' שבועות!! ואכן במקום שגדלו אותם באופן טבעי לא היו כמעט מקרים שנקרע הגיד, והנפיחות במקום צומת הגידין היו כמעט אפסיים.

הוראת ה"קנה בשם" מתפשטת ברחבי תבל - הכשרויות המהודרות מקיימים הוראתו:

ומפני התרבות מקרים אלו בעופות שנמצא בהם ריעותא בצומת הגידין, על כן הורה מרן ה"קנה בשם" שיש לבדוק מן הדין כל עוף אם אין בו ריעותא ואע"פ שמבחוץ לא נראה שום ריעותא יש לנו לבדוק, כתוצאה מחידושו של מרן ה"קנה בשם" עשו הרבה כשרויות כהוראתו והעמידו מומחים לבדוק את צומת הגידין אם אין שם ריעותא. גם הרבה כשרויות אין מקבלים בודקים אלא א"כ קיבלו שימוש קודם אצל מרן ה"קנה בשם" או תלמידיו.

משיב כהלכה

מתשובות רבני קהילתנו שליט"א

בשבת זו (חוקת תשס"ט) כשרבות מהיהדות החרדית בארצנו הקדושה ובמיוחד בירושלים עיה"ק מתכוננים לערוך תפילת קבלת שבת ברחובות של עיר למחות על חילול שבת קדשנו בריש גלי ע"י "העירייה הציונית" בפתיחת חניונים עירוניים בשבת בירושלים עיה"ק פלטרין של מלך רח"ל.

נתעוררו כמה אברכי כולל מסוים פעה"ק ירושלים שדנו בכולל אם צריך בשבת זו לברך "ברכת מעין שבע" שאומרים בכל ליל שבת אחרי תפילת שמו"ע של ערבית.

דנהה הרי מבואר בשו"ע או"ח (ס"י רס"ח סעי' י) דאין אומרים ברכת מעין שבע אלא בבית מדרש קבוע או במקום שיש שם ספר תורה, אבל בבית אבלים או בבית חתנות שאינן בית מדרש קבוע וכן אין שם ספר תורה אין אומרים אותו.

ועתה השאלה היא בנידון דידן שמתפללים במקום שאינו קבוע דהיינו ברחובות של עיר, האם אפשר לברך ברכת מעין שבע.

ושאלו להדומ"ץ הגאון רבי משה בראנדסדארפער שליט"א רב היכל הוראה - ירושלים, והשיב שכל המנינים של קהילה וחוג מסוים, דהיינו שבכל ליל שבת מתפללים יחד, ורק עכשיו לאור קיום המחאה העתיקה מקום תפילתם לרחובות של עיר, זה נקרא קבוע כי המנין הוא קבוע, ועל כן צריכים לברך ברכת מעין שבע (עיי' תהלה לדוד ס"י רס"ח סעי' י"ג).

אולם המנינים שמתקיימים לציבור כללי, כלומר, שאינם מתפללים קהילתית, או שאין להם שיוך לאיזה קהילה או חוג וכדו', ומעורב מצביור שאינו מתפלל כל שבת יחד, מנינים אלו אין להם לברך ברכת מעין שבע כי זה לא מנין קבוע.

אמנם אם ציבור זה דרכים בהתנהגותם עפ"י מנהגי הארז"ל, יכולים לברך ברכה זו אפילו אינם מתפללים יחד בכל ליל שבת (עיי' בשו"ת קנה בשם ח"ב ס"י מה אמת ב').

אכן יש לסייג דתשובה זו אמורה רק על התפילות המתקיימות ברחבי ארצה"ק מחוץ לירושלים.

אולם לגבי המנינים המתקיימים בהמחאה המרכזית בעיה"ק ירושלים ת"י, השיב שצריכים כל המנינים לברך ברכת מעין שבע כפסק הרש"ש, שבירושלים נהוג שאפילו אין ספר תורה ואין מנין קבוע מברכים ברכת מעין שבע (עיי' בן איש חי שנה ב' וירא אות י'). ויה"ר שיבטל הגזירה במהרה אכ"י.

כמטמונים תחפשה

דברים שאין ידוע מקורם לרבים

סימן על הציפורן

מקובל לומר שכשיש סימנים לבנים על הציפורן שעל הידים יש בזה סימן טוב, מה המקור לכך ועל למה זה מרמז.

תשובה

המקור לכך בספר דבש לפי [מערכת צ אית יב] למרן החיד"א שכתב "לפעמים נולד על הציפורן שרטוטין חיוורין והוא סימן טוב או אתנור גורה וניצול. לקוטי גורי האר"י ז"ל והרמ"ע ז"ל כ"י".

גאב"ד ירושלים מורה לקהילה החרדית באנטוורפן לנהוג כהוראת מרן ה"קנה בשם":

כן גאב"ד ירושלים הגרי"ט וייס שליט"א אחרי שהגיע לכהן פאר כגאב"ד בעיה"ק ירושלים שלחו הבד"צ באנטוורפן שאלה שמצאו הרבה עופות שבמקום צומת הגידין יש נפירות ולא ידעו מה לעשות, ואז שלח מהכא להתם את הגאון רבי משה בראנדסדארפער שליט"א להורות להם את ההוראה של אביו מרן ה"קנה בשם" וצוק"ל ואופן וסדר הבדיקה במקום צומת הגידין.

הרי מבואר שאין מועיל בדיקה בצומת הגידין בעוף:

ולכאורה קשה על הוראת ה"קנה בשם", דהרי מבואר ברמ"א שהבאנו לעיל שאין בדיקה מועילה בצומת הגידין בעופות, וכן הקשה השואל בשו"ת קנה בשם (ח"א ס"י מ"ז) "ומה ששאלת שראית שאני בודק בהגידין עצמם אם יש בהם רקבון, ולכאורה הוא נגד סברת הפוסקים דסבירא להו דאין אנו בקיאים אלא לבדוק במקום צומת הגידין דהיינו בין הגידין, אבל בבדיקת הגידין עצמם אין אנו בקיאים. הנה כדברך כן הוא דבבדיקת הגידין עצמם אין אנו בקיאים, וטעמא דמילתא הוא (וכמו שכתב הש"ך סימן נו סק"י) כיון דהן הרבה ט"ז גידים והן דקין. והחשש בזה הוא אולי יטעה במספר הגידין ויכשיר שלא כדקין, אמנם היינו דוקא היכא דיש רקבון בין הגידים, או שכבר הגיע הרקבון עד הגידים".

דבר זה סומכים אנו על בקיאתנו להבחין אם יש רעותא:

וממשיך "שנמצא במקום צומת הגידים כמו ליחה נקשרת נוטה ללבן וקשה והוא נראה גם כן כעין בשר מקולקל והבדיקה בזה אינו אלא לראות ולעייין אם הליחה מתגרד בקלות מעל הגידים ואינו אדוק בתוך אחד מהגידים, בכהאי גוונא הנני מכשיר אותם כיון שאין שם רקבון ומיחוי בשר ממש וגם אינו ניכר ריעותא בהגידין עצמם... ובוזה סומכים על בקיאתנו להבחין אם יש רעותא בהגידים או לא".

יש בזה חיוב בדיקה:

וכתב עוד (שם ס"י מ"ח) שיש בזה חיוב בדיקה מן הדין, וז"ל "שאסור להעלים עין מזה, ויש בזה חיוב בדיקה עכ"פ לפתוח העור ולגרד הליחה הקרושה מעל הגידין ובין הגידין, ולעייין היטב אם לא הגיע הלכותא לגוף הגידין, ונראה פשוט לענ"ד דאפילו אם רק מיעוטו של הגיד שנלקה ואפילו בהגיד שרחב שמתחת העור, אעפ"י שלראות עינינו נראה עדיין רובו של הגיד שלם ובריא אפ"ה יש לאסור בזה".

אופן הבדיקה:

ומחדש מרן ה"קנה בשם" דאופן הבדיקה כך הוא, וז"ל "נלענ"ד דבאופן שהליחה הקרושה אינו אדוק כ"כ בהגידין ומתגרד בקלות מעל הגידין ומבין הגידין, שהנסיין מוכיח שבכה"ג אינו שכיח להיות ריעותא בגוף הגידין, בזה יש לסמוך על בקיאתינו בבדיקת הגידין עד מכה שידיעתנו בהכרת הגידין מגעת, ולעין היטב אם לא נמצא שום ריעותא לא בגיד הרחב שמתחת העור ולא בשאר הגידין הקטנים שאנו מכירים אותם".

מי שאינו בקי אסור לו לאכול שום עוף עד שיבדקנו בקי:

וכתב עוד (שם ס"י מ"ט) "דמי שאינו בקי בעצמו להבחין בריעותא זו, אסור לו לאכול שום עוף עד שיתברר לו ע"י בקי שידוע להבחין בזה דאין בו שום ריעותא, דכיון דבעצם ריעותא הניכרת היא, לא אזלינן בתר רוב עופות שהם כשרים דהוה כמו שמעלים עין מהאיסור".

לפי הנראה אין אנו נקראים בקיאים בזה:

והגאון רבי שמואל הלוי וואזנר בספרו שו"ת שבט הלוי (ח"ד ס"י פ"א) כתב שמעיקר הדין אין צריך לבדוק, וז"ל "...ובכל זאת אומר כיון דרק מעט מאד אפי' הבקאים בשאר עניני טריפות בקיאים לבדוק כדין היכא דלא נמצא כלל ריעותא מבחוץ וגם בעצם בדיקת צומת הגידין לא ברור כלל לשווא נפשן בזה"ז בקיאים בבדיקה... ואמנם אם יש בקי והנדרון לפניו יבדוק לכתחילה מן הדין".

כך אנו נוהגים כל הימים:

אמנם כתב (ח"ח ס"י ק"פ) "מ"מ בודאי יש מקום להחמיר להצריך בדיקה באחוז גבוה כ"כ מ"מ זה לענין חיוב בדיקה לחומרא וכך אנו נוהגים כל הימים".

ראוי לתקן ת"ח בקי בבדיקה שיבדוק:

גם הראב"ד רבי משה שטערנבוך שליט"א בשו"ת תשובות והנהגות (ח"א ס"י ת"ז) כתב שלכתחילה ראוי לבדוק, וז"ל "וראוי לתקן ת"ח בקי בבדיקה שיבדוק מכל משק עכ"פ חלק מהעופות, וכשאפשר לברר לא סמכין על רוב, ובשחיטה המהודרת שבפה עיה"ק שע"י העדה החרדית (שעם הבלומבע) וכן בכמה מקומות בארצה"ק בודקים מומחין כל עוף ועוף בצומת הגידין וריאות ואשרי חלקם, שאם אנו מבזבזים כסף על מותרות, בודאי אפשר לשכור בקי לבדוק כראוי כל עוף ועוף לצאת מכל נדנוד חשש, וכן סידרנו כאן ביוהנסבורג בשחיטה המהודרת שלנו בודקים כל עוף ועוף בצומת הגידין ובריאות".

אם יש רוב טריפות בצוה"ג בודאי אין להקל בלי בדיקה:

וכותב עוד "ומתברר בבדיקות שלפעמים יש רוב טריפות בצומת הגידין, ותלוי בזמן בשנה והמשק, ובודאי בכה"ג אין להקל כלל בלי בדיקה, ולכן הנהגנו לבדוק כל עוף ועוף כאן בצומת הגידים והריאה".

הנה החלכים

נועדו

א שמועס פונעם

שר התורה הגאון

רבי מאיר בראנדסדארפער זי"ע

מיט יבדלט"א ידידו עוז כ"ק

אדמו"ר מסאטמאר שליט"א

בנוגע צומת הגידין

משולח מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — ע — בלתי מוגה

יום א' פרשת כי תצא תשס"ז לפ"ק

**שיחות קודש שהתקיימה בין הגאון האדיר חו"פ בעל קנה בשם זצוללה"ה
עם יבדלחט"א ידי"נ כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
בעת ביקורו של רבינו שליט"א בעיה"ק ירושלים ת"ז**

שיחה זו עדיין לא נדפסה עד כה, ונחוץ לציין כי הגם שבשעת מעשה נכחו כו"כ רבנים ואדמו"רים ות"ח שנטלו חבל בהשיחה לא העתקנו רק מה שנו"נ עם הגאון הקנה בשם זצ"ל, ויתכן שנפלו שגיאות בהעתקת הדברים, ע"כ אין להוציא מזה להלכה ולמעשה כלום, ועל אחריות המעתיקים בלבד, וכל הזכויות שמורות

צו זאגן נאר הלכות תחומין? נאר דער אמת איז אז אידן זענען נייגעריגע, די מצוה איז געווען הגבל את העם מ'זאל נישט זיין נייגעריג, נשים מארן נישט לערנען קיין תורה, ווילן זיי דוקא יא לערנען, תשעה באב ווען מ'מאר נישט לערנען וויל מען דוקא יא לערנען, אזוי איז איסור תחומין, א איד מאר נישט אריינגיין אויפן פלאץ פון די כהנים, דאס איז די שווערסטע נסיון אז מ'זאל נישט אריינגיין... וועגן דעם אז מ'קומט זיך מגייר זיין זאגט מען אן תחומין, אז מ'זאל זיך האלטן יעדער אין זיין תחום תחומין דאס איז דער יסוד פון א איד, און אז אידן האבן אעפ"כ מקבל געווען די תורה דאס איז די חשיבות...

וצוה רבינו להביא עוד כוסות כדי לכבד את האורח החשוב
וכאשר הפשו ולא מצאו על אתר ספר רבינו

כאשר הופיע הגאון בעל קנה בשם זצ"ל ישבו שם הרבה רבנים חשובים ובתוכם הגאון רבי אברהם יצחק אולמאן שליט"א חבר הביד"צ, והגרא"י אולמאן שליט"א פינה את מקומו להגרא"מ זצ"ל ואמר ע"ה:

דער כלי חמדה פרעגט א קשיא, ס'שטייט ווען דער אייבערשטער האט געוואלט געבן די תורה האט ער געפרעגט די בני ישמעאל צי זיי ווילן נעמען די תורה, האבן זיי געפרעגט מה כתיב ב', האט ער גענטפערט לא תגטבו, האבן זיי געזאגט אז זיי ווילן נישט, לא תרצח, ווילן זיי נישט, נו, וואס איז די רבותא אז אידן ווילן יא? וועלכער ערליכער איד וויל זיין א גנב, א רוצח?

זאגט ער א תירוץ ווייל מיר זעהן אז ווען א גר קומט זיך מגייר זיין זאגט מען אים הלכות תחומין, לכאורה פון גאנץ הלכות שבת האט מען נישט געטראפן קיין אנדערע הלכה

**די מוסדות וואס דער פעטער ז"ל האט מייסד געווען אין ארץ ישראל
באלד נאך די מלחמה, איז געווען ביי אים חביב ביותר
עס איז ביי אים געווען די ערשטע צדקה
און ער האט דאס געזאגט, אז זיינע מוסדות דארף זיין די ערשטע צדקה**

(מתוך דברות קודש שהשמיע רבינו שליט"א אצל דינער לטובת מוסדות יטב לב בארה"ק - ג' במדבר העל"ט)

דער דברי חיים האט זיך משדך געווען מיטן בעלזער רב, רבי ישעי'לע (הרה"ק רבי יצחק ישעי' מטשעהויב זצ"ל) איז געווען אן איידעם אין בעלזא, ביים איידעם פון רבי יושע'לע מבעלזא ז"ל (הרה"ק ר' יחיאל מקרייזליץ זצ"ל). ער האט געוואוינט שפעטער אין קראקא.

דער בעלזער רב איז געווען דער מחותן מצד הכלה, און דער שידוך איז געשלאסן געווארן אין צאנז, דער צאנזער רב איז שוין געווען א זון, און דער בעלזער רב איז נאך געווען א אינגערמאן, איז ער געקומען קיין צאנז שליסן דעם שידוך. ווען דער דברי חיים האט געהערט אז דער בעלזער רב קומט, האט ער געהייסן צוגרייטן דעם טיש לכבודו, און מ'האט צוגעגרייט שיינע בעכערס, טעלערס, מיט א מישטוך. ווען דער דברי חיים איז אריינגעקומען אחין האט ער זיך אנגערופן צום בעלזער רב "מחותן, איך וויל נישט זיין קיין גונב דעת, גארנישט איז נישט מיינס, אלעס דא איז געבארגט".

דער דברי חיים האט געהאט א טאכטער נחמה'לע וואס זי האט אים געפירט די שטוב, זי איז געווען די רביצין פון רבי יצחק טובי' רובין, האט דער דברי חיים געזאגט "מזין נחמה'לע זי האט זיך געשעמט מיט וואס מיר האבן, האט זי געבארגט פון די שכנים, אבער באמת איז גארנישט מיינס".

איך וויל דא אויך זאגן "גארנישט איז נישט מיינס..."

וכיכר רבינו את הגר"מ זצ"ל לברך על היין

הגר"מ: וואס זאגט עפעס דער רבי צו ירושלים?

רבינו: ווענדט זיך, ירושלים של מעלה אדער ירושלים של מטה... ס'וואלט ווען געדארפט זיין כולו קודש.

הגר"מ: מ'דערציילט אז איינער האט געזאגט פארן חזון איש אז בני ברק גייט ארויף, און ירושלים גייט אראפ, האט ער געזאגט אז ס'איז ריכטיג, אבער ביז ווען בני ברק בעליתה וועט אנקומען צו ירושלים בירידתה וועט נאך נעמען אסאך יארן...

רבינו: יא, לידער אין ארץ ישראל טויג שוין נישט, אבער דא אין ירושלים וואוינען טויזענטער יראים ושלמים. מ'זעהט דאך דא אויך נייע געגענטער, דער עולם וואוינט היינט אויף פלעצער וואו עס האבן אמאל נישט געוואוינט מיט יארן צוריק קיין ערליכע אידן.

ושאל רבינו על פרטים שונים בעניני המקוראות בירושלים, שהגר"מ זצ"ל היה הממונה ע"י מטעם העדה החרדית

הגר"מ: מען איז מהדר מען זאל לייגן מי גשמים כ"א סאה אין די מקוה, עס זאל זיין רוב מי גשמים, דאס איז חוץ די אוצר השקה פון די מי גשמים.¹

רבינו: דא אין ירושלים רעגנט דאך נישט אלעמאל, ביי אונז רעגנט דאך זומער אויך, מילא קען מען זיך אן עצה געבן, דא רעגנט דאך נישט זומער.

הגר"מ: מ'דארף ברענגען צו מאכן ריזיגע בורות וואס זאלן קענען האלטן אויף כמעט א יאר (ומבורות אלו לוקחים בכל פעם אף בקיץ המי גשמים).

וכיכר את רבינו לברך על היין

ובירכו רבינו: לחיים לחיים, מ'זאל זיין געזונט און שטארק דער אייבערשטער זאל העלפן מיט בריאות, און ס'יעתא דשמיא מיט הרבצת התורה און טהרה להודות דבר ה' זו הלכה מיט הרחבת הדעת און אלעס גוטן.

ואמר הגר"מ שכנו הרה"ק ר' משה שליט"א מחתן ביום ה' הבע"ש, ורצה לחזמין את רבינו שליט"א לפאר על ראש שמחתו, אבער דער רבי פארט שוין אהיים א טאג פריער, ואיחל רבינו מברכת קדשו להגל השמחה להגר"מ זצ"ל ולבנו להבחל"ח הגר"מ שליט"א.

1

ע"י מקוה ישראל להגה"צ רבי אשר שטיינמנץ זצ"ל שהביא מנהג זה בשם רביה"ק מרן הדברי יואל ז"ע, ועי' בשו"ת קנה בשם להגאון זצ"ל (ח"א סי' ק"ב) ו"ב סי' פ"ד) בבאור ענין זה.

און דאס פאדערן מיר פונעם גאנצען ציבור, אז מען זאל וויסן.

אלע שירים זענען קודש, שיר השירים איז קודש קדשים.

אלע צדקות איז הייליג, מוסדות יטב לב, דארף מען וויסן איז קודש קדשים.

און אזוי איז דאס אויך געווען אלע יארן ביים טאטן ז"ל.

(מתוך דברות קודש שהשמיע רבינו שליט"א אצל דינער לטובת מוסדות יטב לב בארה"ק - ג' במדבר העל"ט)

רבינו: דער רב גייט נאך צו די שחיטה?

הגר"מ: יא ב"ה.

עמיצער האט מערער געווען ביי די שחיטה, ביי די זאלץ פארוואס זאל מען נישט משפשף זיין.

רבינו: ווען זאל מען משפשף זיין?

הגר"מ: פאר די שריו, אזוי שטייט דאך אין דרכי משה (יו"ד סי' ס"ט את א') אז ס'דארף זיין שפשוף בידיים, דא מאכט מען עס מיט א בערשטל.

אבער מאכט זיך אמאל איז דא א נצטר הדם, מילא שניידט מען עס אוועק, דער חוות דעת (ס"ג) זאגט אז אויב מ'שניידט אויף דארף מען נאכאמאל אן הדחת.

רבינו: אז מ'שניידט אויף שטייט דאך שוין אין שו"ע (סי' ס"ט ס"א) אז מ'דארף האבן נאכאמאל אן הדחת.²

הגר"מ: די שאלה איז צי מ'דארף נאכאמאל שפשוף.³

רבינו: ווי אזוי מאכט מען דא, מיט א בערשטל?

2

ו"ל המחבר: "ואם אחר שהדיח חתך כל נתח לשניהם או לשלשה צריך לחזור ולהדיחם, והחזו"ד שם מבאר דטבע הדם לגר אחר חתך הסכין, עיי"ש.

3

בריש הלכות מליחה (סי' ס"ט ס"א) מבואר דצריך להדיח הבשר קודם המליחה, וא' מן הטעמים הוא דאם לא ידיחו או יתמלא המלח מן הדם ולא מהני מליחה (עב"י שם בשם המורכב). וע"כ כתב המחבר שאם אחר ההדחה חתך בבשר צריך עוה"פ הדחה שנית ומעכב אף דיעבד, וביאור הדברים כתב הש"ך (ק"ק) והחזו"ד (שם) שטבע הדם לגרור אחר החתך, וא"כ לא יעשה המלח פעולתו.

עוד כתב שם (ס"ב) שאם יש דם בעין על הבשר לא מהני מליחה אף דיעבד, וע"כ אם רואין אחר ההדיח (ששורין הבשר חצי שעה קודם המליחה כדי שיתרכך הבשר, רמ"א שם) צריכות דם מסירין אותו בסכין.

ולזה טען הגאון בעל הקנה בשם זצ"ל שא"כ אחרי החתך יש לשפשפו עוה"פ אותו מקום עם בערשטל ולא יהי' סגי בשריו.

ורבינו שליט"א השיב שאצלינו אין משתמשין כלל עם בערשטל רק עושין הדחה ע"י זרם של מים.

הגר"מ: יא, די שאלה איז נישט אויף די גאנצע, נאר דארט ביים צרירת הדם.

רבינו: ס'מאכט זיך ביי די עופות קליינע שטיקלעך בלומ.

הגר"מ: אז ס'איז דא פארגליווערמע בלומ שניידט מען דארט אויף. עס טרעפט זיך אויך ביי די לעבער, ווען מ'נעמט ארויס די מרה (כמבואר סי' ע"ג ס"א דבכבד צריכין ליטול חמרה קודם הצלי).

רבינו: דא מאכט מען מיט א בערשטל? אין אמעריקע לאזט נישט די רעגירונג מאכן מיט א בערשטל.

הגר"מ: מ'זאל עס נאר דאחי נישט דערציילן, זיי וועלן עס נאך דא וועלן נאכמאכן...

רבינו: זיי זאגן אז דאס בערשטל ברענגט אריבער באצילן פון איין עוף צום צווייטן.

*

הגר"מ: מיר האבן געוואלט בעטן דער רבי זאל קומען זעהן די שחיטה.

רבינו: יא, כ'האב זייער געוואלט, ווען כ'זאלט געהאט צייט וואלט איך ווען געגאנגען.

הגר"מ: אפשר וואלט מען געקענט מארגן מאכן צייט?

רבינו: מארגן האפן מיר צו זיין אין מירון. דינסטאג פארט מען שוין אהיים.

הגר"מ: אפשר וואלט שייך געווען נאך היינט? ביז צוויי אזויגער בערך שחט מען.

רבינו: ווען הייבט מען אן צו שחטן?

הגר"מ: מ'הייבט אן פרי, ארום זיבן אזויגער אינדערפרי.

דארט איז דא א ביהמ"ד מיט א ספר תורה, מ'דאווענט דארט. ס'איז דא יעדע 20 מינוט א הפסקה, יעדע דריי א האלב מינוט איז מען בודק דעם חלף מיט א בדיקה לחה (עי' פרי"ח סי' י"ז סק"ד) ללחלח הציפורן ברוק קודם הבדיקה (עי' פרי"ח שם סק"ד, ובדע"ק סק"ז).

רבינו: דאס פלאץ איז היינט אין עטרוות.

הגר"מ: ס'איז נישט מער ווי א פערטל שעה צו פארן אויפן נייעם וועג. ס'איז נאך אפשר שייך צו קומען היינט?

והתפללו אל דרך ארצם

אז מען וויל די תפלות פון א איד זאל נתקבל ווערן, דארף מען האבן א קשר צו ארץ ישראל.

די תפלות גייען דורך ארץ ישראל, מוז מען זיין מקושר מיט ארץ ישראל,

און דאס קען מען נישט זיין נאר דורך החזקה פון מוסדות יטב לב.

(מתוך דברות קודש שהשמיע רבינו שליט"א אצל דינער לטובת מוסדות יטב לב בארה"ק - ג' במדבר העעל"ט)

ס'וואלט געווען א דבר גדול אויב דער רבי וואלט געקענט קומען, באמת א דבר גדול.

רבינו: נו, גוט, דאס הייסט אז דאס מוז זיין אומר ועושה...

בין הבאים עבר הר"ג ר' מרדכי מורעץ שליט"א מנחל תורה תמימה ברסלב.

רבינו: ער קומט דאך כסדר קיין קרית יואל.

ר' מרדכי: איך האב זיך געוואלט באדאנקען אויף דעם וואס דער רבי איז אונז כסדר מחזק, בפרט יעצט ווען דעם רבי'נס זון (הגה"צ אב"ד קהלתינו הק' בוויילאמסבורג שליט"א) איז געווען ביי אונז אין תלמוד תורה פרייטאג, ער האט מחזק געווען די מלמדים. (כאשר רבינו שליט"א נסע אז לנסיעה קצרה בת ימים ספורים ולא הספיק הזמן לילך לבקר בהמוסדות הקדושים שמתנהלים על טהרת הקודש, לכן שלח את בנו הגה"צ הג"ל בשליחותו לבקר במוסדות המוסדות וחילק סכומים אדירים לכל מלמדי תשב"ר)

הגר"מ: דער רבי האט דאך דאס געזאגט ביי די דרשה ביים קבלת פנים אז דארט ווי מען לערנט בקדושה דארט איז ירושלים.⁴

והזרו לדבר מעניני השחיטה

רבינו: ביי אונז באקוקט מען די קישקעס פון יעדן עוף (אם ניקב מקום היתר באמצע הדקין וטריפה, כמבואר סי' מ"ז ס"ה) דאס האט מען ביי אונז לעצטנס איינגעפירט.

הגר"מ: דא איז דאס נישט אזוי מצוי, די חשש צומת הגידין דאס איז מצוי (שנפסק הגיד בסוף עצם הצאמבל וטריפה כמבואר סי' נ"ז ס"א).

4

רבינו הזכיר בדרשתו דברי מורן רביה"ק זי"ע בספה"ק ויואל משה (מאמר ישוב ארץ ישראל סי' קלג את יב) ביאר שהחוב לקנות קרע בא"י מיד נשאי ה', הוא מלאו מפורש בקרא (שמות מג לו) לא ישבו בארצך פן יחטאו אותך לי, וטעם זה שייך לעולם, וכל שכן הוא ששייך לאו זה באפיקורסים ומחטאי הרבים שמישראל שעלולים יותר להחטא את ישראל, וע"כ שמחה הוא זו שגואלים השטח מיד משנאי ה', ושמה יעסקו בתורה כפי הראוי לקדושת ירושלים.

רבינו: ס'ווענדט זיך באמת, ס'איז ווי א טאג, ס'קען זיין א טאג וואס מ'שטעלט אוועק זיבן-אכט פראצענט, ס'האט אזוי אויף איין פלאץ ווי מ'דערקענט אזא...

הגר"מ: יא, דאס איז ביי אונז אויך אזוי, דאס איז דער פלאץ וואו ס'מאכט זיך ...

רבינו: יא, דאס איז אבער א גרויסער פראצענט וואס עס מאכט זיך אזוי, עס איז ווי א טאג. אבער עס שטייען בודקים און קוקן דאס איבער.

די לונגען באקוקט מען יעדן טאג אנהויב טאג און מ'זעהט ווי אזוי דאס איז היינט (אם יש בהם בועות או מורסא וכדו' דמריפה, כמבואר סי' ל"ז)⁵

די עופות קומען דאך אלע פון איין פלאץ, אבער אפילו ווען עס קומט פון איין פלאץ איז אויך נישט אייניג איין טאג מיט די צווייטע, אמאל זענען זיי פארקילט...

ביי אינדיקעס איז זייער שטארק שכיח טריפות, ביי די לונגען, ביי אינדיקעס קען זיין צוואנציג פראצענט טריפה. **הגר"מ:** אמאל איז דאס נישט געווען אזוי, היינט האבן זיי נישט קיין כח צו שטיין אויף די פיס.

רבינו: משטאפט זיי אזוי, מ'בלאזט זיי אן באקומען זיי א חולשה, אבער אינדערויסן ביי די פיסלעך איז נישטא קיין ריעותא, די צומת הגידין, קיין שום ריעותא, גארנישט.

מ'באקוקט עס אזוי, אמאל זעהט מען פונדערויסן...

הגר"מ: די וואס ווייסן דערקענען עס, איינער וואס טוט נישט דערין וועט נישט כאפן.

רבינו: מ'זעהט פארשידענע מאדנע זאכן ביי די עופות, אמאל זעהט מען מערערע פיס, מיר האבן געהאט פאר נישט לאנג א עוף וואס האט געהאט צען פיס, צען קליינע פיסלעך. (ויש לחוש מדין יתר כנמול דמריפה, כמבואר סי' נ"ה ס"ד).⁶

5

ועי' מזה שהאריך בזה הגאון זצ"ל בשו"ת קנה בשם (מסי' ל"ז עד סי' מ"ה). ועי' בשו"ת מנחת יצחק (ח"ה סי' ע"ד). כן בעי' צומת הגידין עי' בשו"ת קנה בשם (ח"א סי' מ"ז עד סי' נ"א) ובשו"ת מנחת י"ש תשו' שכ' למרן זצ"ל (ח"ו סי' נ"ב, נ"ה ועוד) בעי' זה.

ווער עס וויל זיין מקושר צום פעטער ז"ל נבג"מ און מיטן טאטן ז"ל,
איז די עצה צו דעם, דורך מחזיק זיין
מוסדות יטב לב אין ארה"ק

(מתוך דברות קודש שהשמיע רבינו שליט"א אצל דינער לטובת מוסדות יטב לב בארה"ק - ג' במדבר העעל"ט)

הגר"מ: בדרך כלל איז דאס שלא במקומו.

רבינו: געווענליך איז עס ביי די ארכובה, אויב עס טרעט נישט אראפ איז אויך דא מקילים.

*

רבינו: ביי אונז קוקט מען אויך דעם חלק יעדע פיר מינוט, ס'איז איינגעשטעלט אז ס'פייפט יעדע פיר מינוט, און מ'קוקט איבער דעם חלק.

הגר"מ: וויפיל שעכט מען אין די פיר מינוט?

רבינו: אה, מ'שעכט אסאך, ביי אונז שעכט מען דאך אנדערש ווי דא, ביי אונז האלט א גוי דעם עוף.

פארן שוחט איז גרינגער ווען ער דארף נישט האלטן דעם עוף אין די האנט, ער ווערט נישט אזוי אפגעמוטשעט, ער דארף נאר מיט איין האנט אנהאלטן דאס קעפל מאכן די תפיסה, ער איז מפריד די נוצות, און ער שחט, מילא דויערט עס טאקע נישט לאנג. ווילאנג דויערט דען צו שחט'ן אן עוף, די שחיטה בעצם נעמט דאך נישט לאנג אויב ער דארף דאס נישט נעמען אין די האנט.⁷

והלך רבינו שליט"א ביחד עם הגר"מ זצ"ל לבקר בבית השחיטה
שע"י העדה החרדית

6

אמנם כשאנו עם אצבעות בשוח ים מותרין שאינו אצבע יתירה, ע"י דע"ק (שם סק"ל) שמביא להיתר, וע"י שו"ת ויען יוסף (ה"ד סי' קס"א) שהמנהג בביד"ץ דק"ק סאטמאר היה לאיסור, וע"י בס' טללי אורות (דף קל"ה) שמביא מהגה"צ מוענטא שליט"א (ה"ה מרן רבנו בעל ברך משה זי"ע) שפסק להיתר (הובא בס' ומשה היה רשע ח"ב פ"י). אמנם מדין מסורה (פ"ג) אין חשש כמבואר באורך בספרי האחרונים ע"י שו"ת מנח"א (ה"ה ס"א ב) עיי"ש מ"ש בשם הגה"ק מהרש"א מראצפערט זצ"ל, וע"י בשו"ת חבצלת השרון (תנינא סי' כ"ו) שו"ת חזון נחום (סי' נ"ז) וע"י בקר' כנפי נשר (שהו"ל הגאון בעל פרס רמונים בשם הגאון בעל צפת פענח).

7

וכן מובא בפוסקים המנהג שאחר יחזיק העוף להשוחט, ע"י כנה"ג (סי' נ"ג בהגב"א את כ"ב), שו"ת בעי חיי (סי' ע"ד), והו"ד בובחי צדק וכף החיים (סי' את ד'), וע"י שו"ת שיח יצחק (סי' ש"ג) שכן היה גם באונגארן מלפנים לשחוט כן. אולם בארץ המנהג שהשוחט בעצמו מחזיק העוף בידיו, וכמבואר במנחת יוסף (ליקוט סי' ק"י) בשם אוהל יוסף, וע"ע בדרכ"ת (שם).

מוצש"ק פרשת וארא תשס"ט לפ"ק

ביקור כ"ק אדמו"ר משומרי אמונים שליט"א

באכסנית כ"ק מרן רבינו שליט"א בבני ברק

כאפט נישט די מחשבה פון א איד, די מלאכים ווייסן נישט פון די מחשבות במילא שטערט ער נישט, אבער ביי די מעשה קומט ער שטערן, וועגן דעם נעמט דער אויבערשטער די מחשבה און איז עס מצרף צו די מעשה.⁶

6

דבר זה מובא בס' דרשות מהרנ"א שסיפר הרה"ק מהר"י מבעלזא ז"ל, ששמע מאביו הרה"ק מהר"ש ז"ל, שהרה"ק ר' שלום מקאמינקא ז"ל שאל את הרה"ק מראפשיץ מפני כשאדם עושה איזה מצוה בהרהורו הוא מלא התעוררות והשתוקקות לאותו מצוה, אבל כשבא לעשות המצוה בפועל ממש, אזי ההשתוקקות מתקר אצלו, והשיב לו הרה"ק מראפשיץ, לפי שבשעת הרהורו מאותו המצוה אין היצר הרע יודע

האדמו"ר משומרי אמונים התנצל לפני רבינו כי היה בדעתו לבוא לביקור אצל רבינו בחייתו בעיה"ק ירושלים בחדש אלול תשס"ז אך לא אסתיעא מילתא

רבינו: מחשבה טובה איז זיך מצרף למעשה (קידושין ל"ט).

האדמו"ר משומרי אמונים: סוף מעשה במחשבה תחילה, ווייל די מחשבה איז נאך מער פון די מעשה.

דער ערשטער בעלזער רב (הרה"ק חשר שלום זי"ע) האט געטייטשט, אז מ'זעט ביי א מצוה, פאר ווען ס'קומען ימים טובים, קומט פאר'ן מענטש א שטארקע אהבת המצוה, אבער די מעשה איז שוין נישט אזוי, דאס איז ווייל דער ס"מ

וועגן דעם וויל איך בעטן יעדן איינציגן, כל אחד ואחד מאנשי שלומינו בלי יוצא מן הכלל
מ'איז מחויב צו טוהן כל מצדקי, און יעדע פעולה מציל צו זיין די מוסדות בגוף בנפש ובממון. יעדער דארף געבן כפי נדבת לבו כפי יכלתו און זיך אפילו אנשטרענגען

און ווער ס'קען נישט אליינס געבן, אבער אן עסקן קען ער זיין, ער קען שאפן געלט, ער קען בעטן ביי א צווייטן, ביי א קרוב, ביי א ידיד, פאר די הייליגע מוסדות. דער חוב ליגט אויף יעדן איינעם (מתוך דברות קודש שהשמיע רבינו שליט"א אצל דינער לטובת מוסדות יטב לב בארה"ק - ג' במדבר העעל"ט)

新 明

新 明

新 明

新 明